

CENTRUM PRE
VEREJNÚ POLITIKU

INTELIGENTNÉ HOSPODÁRSTVO

ÚVODNÁ POZNÁMKA

The background features abstract geometric shapes: a light blue circle in the upper right, a dark blue circle in the lower right containing the year '2019', and two areas of diagonal hatching (one light blue on the left, one white on the right) that overlap the circles.

2019

Úvod

Kým do roku 1989 bolo domáce hospodárstvo zviazané centrálnym plánovaním, po tomto míľniku jednotlivé vlády na tvorbu podrobnejšej priemyselnej, a širšej hospodárskej, politiky rezignovali. A to napriek periodickým volaniam po zmene hospodárskeho modelu založeného na „montovniach“. V rovnakom období si síce krajina zachovala vysoký podiel priemyselnej výroby, ale zároveň si prešla formou deindustrializácie v zmysle, že takmer stratila domáce integrované celky vývoja a výroby, najmä v oblasti strojárstva.

Tento program je rozdelený na tri časti. Úlohou prvej je priniesť príklady hospodárskeho plánovania v krajinách západnej Európy. Tieto zahŕňajú aj príklad takej donedávna ekonomicky liberálnej krajiny, akou je Spojené kráľovstvo, kde bola od 80. rokov až donedávna tvorba podrobnejších hospodárskych stratégií takmer tabu. V posledných rokoch, vrátane obdobia konzervatívnych vlád, sa však situácia mení.

Druhou časťou programu je analýza fungovania slovenského hospodárstva. V protiklade k iným tematicky podobným analýzám sa relatívne málo zaoberá deskriptívnym makroekonomickým pohľadom a dôsledne uplatňuje prvky priemyselnej analýzy. Jedným z článkov tejto analýzy je pohľad na medzery vo využívaní kapacít domáceho hospodárstva, krajiny, či spoločnosti. Príkladom je vyššie uvedené strojárstvo. Úpadok jeho sofistikovanejších celkov budeme ilustrovať porovnaním s inými európskymi regiónmi s vysokým podielom priemyselnej výroby. Podobne budeme postupovať v ďalších oblastiach. Ďalšou z takýchto ilustrácií je napríklad turistika. Rôzne vlády nárazovo prichádzajú s kampaňami propagujúcimi krajinu či rôznymi druhmi finančných stimulov, tieto aktivity sú však nahodilé, bez dlhodobejšieho zámeru a najmä bez podkladových analýz, ako možno výkonnosť tohto odvetvia zlepšiť. Našou snahou je benchmarkovaním ukázať medzeru oproti inak porovnateľným regiónom a bližšie analyzovať dôvody (zručnosti, infraštruktúra, branding). Iným príkladom je kreatívny priemysel, kde obdobne ukážeme napríklad obsah domáceho dizajnu v miestnej výrobe oproti iným regiónom a budeme bližšie analyzovať štruktúry rozvoja kreatívneho priemyslu v súčasnosti. V poslednej časti projektu predstavíme konkrétnejšie návrhy na postupy pri tvorbe hospodárskej politiky Slovenskej republiky.

Zdôrazníme tri dôležité aspekty:

- Aktívny prístup k priemyselnej politike. Na konkrétnych príkladoch priblížime potrebu aktívneho prístupu k podpore sofistikovanejších foriem medzinárodnej hospodárskej spolupráce.

-
- Vyríšenie strategického nastavenia podpory priemyslu. Doteraz sa u nás mimo občasných neštrukturovaných diskusií nevedla komplexná diskusia o tom, či má zmysel selektívne podporovať určité druhy investícií a akými nástrojmi, prípadne či stanoviť plošné, na súbor pravidiel viazané programy. Podobnou je otázka, či zachovať doterajší prístup k ad hoc výstavbe priemyselných parkov, alebo či radšej nevytvoriť štátom jasne podporovaný systém siete takýchto parkov s jasne danými pravidlami dlhodobého fungovania.
  - Previazanosť s ďalšími kľúčovými politikami: politikou regionálneho rozvoja, školstvom, a nakoniec vedou a výskumom.

Okrem tém, ktoré budeme analyzovať v samotnom dokumente, sa predpokladá spolupráca centra s ďalšími subjektmi na podrobnejšom spracovaní ďalších tém, napríklad smart mobility a smart cities. Zverejnenie výsledného dokumentu predpokladáme v prvej polovici roku 2020.

Príloha

Osnova pripravovaného dokumentu Inteligentné hospodárstvo

1. Úvod
2. Základný prehľad problematiky
  - 2.1. Tvorba hospodárskej politiky – medzinárodné príklady
    - 2.1.1. Princípy tvorby hospodárskych stratégií
    - 2.1.2. Príklad 1 Nemecko
    - 2.1.3. Príklad 2 Francúzsko
    - 2.1.4. Príklad 3 Veľká Británia
    - 2.1.5. Príklad 4 Holandsko a Belgicko
    - 2.1.6. Príklad 5 Severské krajiny
  - 2.2. Slovenské hospodárstvo – štruktúra a číselné údaje
    - 2.2.1. Hospodárska výkonnosť krajiny (produktivita, value chains, výkonnosti a potenciál jednotlivých oblastí hospodárstva)
    - 2.2.2. Infraštruktúrne základy
    - 2.2.3. Tvorba a dovoz kapitálu
    - 2.2.4. Pracovná sila
    - 2.2.5. Inovácie
    - 2.2.6. Geografická previazanosť
    - 2.2.7. Štátna politika
  - 2.3. Krátkodobé a strednodobé riziká
3. Hospodárstvo 21. storočia – vybrané témy
  - 3.1. Digitalizačné výzvy
  - 3.2. Zdieľaná ekonomika
  - 3.3. Industrie 4.0
  - 3.4. Nová mobilita: elektromobily a autonómne vozidlá
  - 3.5. Outsourcing dnes (centrá podpory podnikových služieb a iné)
  - 3.6. Sivá ekonomika
4. Tvorba kľúčových politík
  - 4.1. Infraštruktúrna politika
  - 4.2. Priemyselná politika
  - 4.3. Regionálny rozvoj
  - 4.4. Vzdelávanie pre trh práce
  - 4.5. Tvorba inovácií: výskumný sektor, firemné inovácie
5. Závery